

Nr 451

Av herr Andersson, Torsten, om tillämpning av ensittarlagen på kronans mark.

(Lika lydande med motion nr 574 i Andra kammaren)

På vissa platser i vårt land finnes på marker tillhöriga domänverket lägenheter där innehavaren äger lägenheternas bostadshus och ekonomibyggnader under det Kronan genom domänverket äger jorden.

Såsom exempel på sådana platser kan här nämnas kronoparken i Västra Marks kommun i Älvsborgs län. Inom denna kommun finns sex å sju lägenheter, där byggnaderna ägs av innehavarna (arrendatorerna). I flera fall har innehavarna ägt byggnaderna under mycket lång tid. En av ägarna har i cirka 50 års tid därjämte arbetat åt domänverket. I ett annat fall innehas byggnaderna sedan fyra generationer tillbaka av samma släkt. I detta fall liksom i andra likartade var lägenheterna (torpen) anlagda redan innan domänverket inköpte områdena och bildade kronoparker av dem.

Enligt den ännu gällande ensittarlagen av år 1925 hade innehavarna av egna byggnader i flera fall ägt att lösa in i varje fall tomtmark till sina byggnader — därest huvudfastigheten ägts av enskilda. Ensittarlagen är emellertid ej tillämplig på marker tillhöriga Kronan.

Innehavaren av byggnader har i flera fall meddelats att domänverket ej medger dem att friköpa sina byggnader. I ett fall har ett par framställningar ingetts, bl. a. till Kungl. Maj:t, om rätt att friköpa byggnaderna. Framställningarna har emellertid avslagits.

Jag kan ej finna att det är motiverat att ställa innehavarna av byggnader på ofri grund i sämre läge, därest huvudfastigheten äges av Kronan än därest huvudfastigheten äges av en enskild. Avsikten torde fastmera ha varit att Kronan — även om tvingande lagregler ej funnits — skulle behandla innehavarna av byggnader på ofri grund på sina domäner lika gynnsamt som om huvudfastigheterna ägts av enskilda.

Det må i sammanhanget också påpekas att flera av lägenheterna är belägna nära invid allmän landsväg. En avstyckning av lägenheter invid sådan kan ej anses lända innehavaren av huvudfastigheten — Kronan — till uppenbart men.

Under hänvisning till vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala sig för en sådan ändring i tillämpningen av bestämmelserna an-

gående Kronans upplåtelse av mark i de fall, då uppenbart men ej drabbar Kronan, att Kronan skall vara skyldig att upplåta mark till innehavare av byggnader på ofri grund på samma sätt som gällt därest enskilda varit innehavare av huvudfastigheten i fråga.

Stockholm den 26 januari 1967

Torsten Andersson (cp)